

Det er dyre dråber, der er i sprøjten. Bruger du slankemidlet Saxenda, koster det dig op mod 80 kroner dagligt. FOTO: TARIQ MIKKEL KHAN

IKKE NOGEN MIRAKELKUR

'Medicinen, som får dig til at ræse ned i vægt.'

Sådan skrev den store svenske avis Aftonbladet for nylig. Og der er her tale om et vægttabs-middel, som er danskproduceret. Men som de færreste danskere har hørt om.

Saxenda. Et middel, som blev udviklet af Novo Nordisk til at behandle diabetespatienter, men som viste sig at have en positiv effekt på svært overvægtige.

En af de danskere, der kender til behandlingsmetoden, er Klaus Kølendorf. Han er speciallæge og ejer Klinikken for medicinske hormonlidelser på Frederiksberg i København.

Han har stor erfaring med svært overvægtige og har i mange år deltaget i afprøvninger af stort set alle præparater til behandling af overvægt, forklarer han.

KLAUS KØLENDORF ER en de mange læger i Danmark, som kan udskrive Saxenda på recept til folk med en bmi på over 30. Han er ikke i tvivl om, hvad han mener om produktet.

– Stoffet er det hidtil mest effektive præparat, siger han til Ekstra Bladet.

Saxenda frigives som en reaktion på fødeindtagelse, hvilket medfører, at den sænker appetitten. Grunden til, at Saxenda virker til både diabetespatienter og stærkt overvægtige, er, at det har den virkning, at det stabiliserer blodsukkeret.

I 2014 blev det godkendt som vægttabs-middel, men siden har det haft svært ved at vinde udbredelse herhjemme. På verdensplan omsatte Novo Nordisk for 1,6 milliarder inden for overvægtsbehandling i 2016. Et tal, de håber på vil stige i løbet af i år.

Selv om præparatet har været på markedet i godt to år, er kendskabet ikke så stort til Novo Nordisks store fremtidsatsning. Per Nielsen, der er formand i Adipositasforeningen, der varetager overvægtige patienters inter-

esser, tror, at dette skyldes Novo Nordisks mangel på markedsføring af produktet.

– Det er svært at sige. Det er lægerne, der skal udskrive det på recept, og jeg tror ikke, at Novo Nordisk har været specielt aggressive over for lægerne, og det er også derfor, jeg tror, at nogle læger ikke har nok kendskab til Saxenda endnu, siger han.

Ekstra Bladet har været i kontakt med flere personer, som alle bruger Saxenda. Ingen vil betegne det som en mirakelkur, hvor du bare kan læne dig tilbage i sofaen og vente på, at du skrumper ind. Det kræver stadig den rigtige kost og motion.

ALT EFTER, HVOR MEGET man injicerer ad gangen, varierer den daglige udgift. Den anbefalede daglige dosis er tre milligram, hvilket vil betyde en udgift for brugeren på 80 kroner hver dag.

Det er en af årsagerne til, at det ikke er så udbredt. Og derfor mener speciallæge Klaus Kølendorf ikke, at dette skal være første alternativ til en behandlingsmetode.

– Saxenda kan overvejes hos svært overvægtige, hvor kostændringer, diætisk assistance, motion og de almindelige håndkøbspræparater ikke har virket.

Men samtidig vurderer han ikke, at prisen er synderlig høj i forhold til så meget andet.

– Hos Føtex koster fastfood uden en sodavand det samme. Spøg til side: Da overvægt ikke er godkendt af myndighederne som en sygdom, er der kun sjældent mulighed for tilskud. De direkte og indirekte udgifter til overvægt er enorme. Bare spørg økonomerne.

Derfor tror speciallægen også, at Saxenda har en stor fremtid.

– Jeg har haft yderst positive oplevelser med stoffet de senere år, og jeg tror, at det har et stort potentiale.

SAXENDA ER NO

For første gang i mange år oplever danske Novo Nordisk ikke så stor fremgang som tidligere. Dermed håber de, at fedmemidlet kan være med til at sikre en højere vækst i fremtiden

Jeg har svært ved at se, at dette nye studie kan ændre så meget ved vores tidligere vurdering af Saxenda, hvor vi finder, at behandlingsprisen ikke står rimeligt i forhold til effekten af behandlingen

SUNDHEDSSTY

HÅRD DANSK DOM: Novos fedmemiddel er for dyrt og for dårligt.

Sådan lød overskriften på en artikel om Saxenda, da Ekstra Bladet i begyndelsen af 2016 skrev om vægttabs-midlet.

Den hårde dom kom fra Indsatser for Rationel Farmakoterapi (IRF) i Sundhedsstyrelsen, som vurderede, at Saxenda ikke havde en plads i behandlingen af fedme og overvægt.

Vurderingen fra IRF blev så hård på grund af den relativt lille procentvise vægtreduktion, den høje forekomst af bivirkninger, den høje behandlingspris og mangel på langtidseffekt som eksempelvis dødelighed.

I DAG NÆSTEN TO ÅR SENERE skal de tage den vurdering op til overvejelse. Det

Grunden til, at Saxenda virker til både diabetespatienter og stærkt overvægtige, er, at den stabiliserer blodsukkeret.

FOTO: SHUTTERSTOCK.COM

VOS FREMTIDSHÅB

Novo Nordisk kom, så og sejrede. Og det har de gjort i flere år i træk. Men nu stagnerer deres fremmarch. I 2017 forventer de at opleve en stigning på to procent, hvilket er markant mindre end tidligere år.

Men i fremtiden kan Saxenda blive løsningen på problemet.

I 2016 omsatte Novo Nordisk for 1,6 milliarder kroner på væggtabs-behandling. I løbet af 2017 vil det tal overstige to milliarder.

Den store danske virksomhed er ellers mest kendt for diabetesbehandling, og det var faktisk også idéen med fedmemidlet Saxenda.

Det blev i første omgang udviklet til behandling af diabetespatienter, men undervejs opdagede Novo, at det var gavnligt for svært overvægtige.

– Vi har stor fokus på det i fremtiden. Vi har nye behandlinger i støbeskeen, siger Marie-Louise Hovgaard-Sveen, der er

læge og medicinsk direktør i Novo Nordisks danske afdeling.

Grunden til, at Saxenda virker til både diabetespatienter og stærkt overvægtige, er, at den stabiliserer blodsukkeret.

– Det har en effekt på det område af hjernen, som har med appetit at gøre. Man føler mere mæthed og mærker ikke sulten, siger Marie-Louise Hovgaard-Sveen.

Den pris, vi har sat, afspejler den værdi, vi kan se, den vil have for den enkelte

NÆSTEN HALVDELEN AF alle danskere er overvægtige. 14 procent af alle danskere er svært overvægtige, og det er et stigende problem for folkesundheden.

Nye tal viser ifølge Marie-Louise Hovgaard-Sveen, at lægemidlet har en dokumenteret effekt.

– Vi har nu tre års data i studierne. Vi kan se, at Saxenda sammen med ændret kost og motion i løbet af tre år kan nedsætte og vedligeholde patienter med svær overvægt og begyndende diabetes på seks procent af deres vægt. Ud over det kan man på tre år reducere risikoen for at få en diabetes-diagnose med 80 procent. Så det er virkelig noget, der batter for personer med svær overvægt.

Tidligere har medikamentet fået kritik for at være for dyrt og dårligt. Men til dette har Marie-Louise Hovgaard-Sveen også et svar.

– De (Indsatser for Rationel Farmakoterapi, red.) skal være lidt kritiske over de nye medikamenter, der er på markedet. Men jeg kan sige, at de tre års data, som vi er kommet med efter deres udtalelse, viser god langtidseffekt. Det kunne vi ikke fremvise dengang, men det kan vi nu.

I ØJEBLIKKET KOSTER Saxenda 2500 kroner for en pakke. Alt efter hvor meget man injicerer, varierer pakkens levetid. Ifølge Sundhedsstyrelsen lyder den anbefalede mængde på

Stigningen blandt svært overvægtige har især fundet sted i de yngste aldersgrupper samt hos personer med lav uddannelse eller indkomst

tre milligram om dagen. Dermed vil den daglige pris på Saxenda være omkring 80 kroner.

Stigningen blandt svært overvægtige har især fundet sted i de yngste aldersgrupper samt hos personer med lav uddannelse eller indkomst. Men Novo Nordisk fastholder, at det er en fair pris.

– Den pris, vi har sat, afspejler den værdi, vi kan se, den vil have for den enkelte. Både på kort og på lang sigt. Og det er i dag muligt at søge enkelttilskud via sin læge. Man skal ikke undervurdere, hvor mange penge der bliver brugt på at prøve at tabe sig, forklarer Marie-Louise Hovgaard-Sveen.

En pakke med dyre dråber. Denne pakke med Saxenda koster i øjeblikket 2500 kroner, hvilket giver en daglig pris på ca. 80 kroner, hvis man følger Sundhedsstyrelsens anbefalede mængder.
FOTO: TARIQ MIKKEL KHAN

Der er ingen officielle tal på, hvor mange der handler med Saxenda på det sorte marked

RELSEN ER SKEPTISK

mener Novo Nordisk, da de nu har væsentligt data, som kan retfærdiggøre den høje pris.

IRF har i øjeblikket søsat en større undersøgelse af slankelægemidler, og man forventer at sende et notat med de nye anbefalinger i offentlig høring inden udgangen af året.

Men på trods af de nye informationer tillader specialkonsulent Simon Tarp i IRF sig at være skeptisk over for Saxenda.

– Jeg har svært ved at se, at dette nye studie kan ændre så meget ved vores tidligere vurdering af Saxenda, hvor vi finder, at behandlingsprisen ikke står rimeligt i forhold til effekten af behandlingen og bivirkningerne herfra, siger Simon Tarp og uddyber:

– Vi ved det først med sikkerhed, når vi har afsluttet processen med opdatering af den

nationale rekommandationsliste for slankemidler til foråret og sammenholdt anbefalingerne herfra med prisen på behandlingen.

SUNDHEDSTYRELSEN ER IKKE ENE om at have en mening om Saxenda.

Per Nielsen, der er formand i Adipositasforeningen – en forening for overvægtige patienter – varetager patienternes interesse, og han er positivt indstillet over for produktet. Så længe lægerne anbefaler det til den enkelte patient.

– Det er altid lægens ansvar at give den rigtige behandling. Hvis lægerne mener, at det er den rigtige beslutning set ud fra deres faglige vurdering, så er det jo det rigtige for patienten. Hvis vi kan se, at det har en positiv effekt, er det da okay, siger han.

Hitter på det sorte marked

Det kan være ganske svært at få Novo Nordisks store satsning, slankemidlet Saxenda, på recept. Din bmi kan være for lav, eller du kan have andre skavanker, som gør, at du ikke kan få det.

Men en enkelt søgning på internettet viser, at flere hjemmesider sælger Saxenda. Her kan du købe det helt uden om din læge. Uden recept. Til noget nær det dobbelte af den i forvejen høje pris.

Novo Nordisk er opmærksom på problemet. På trods af, at virksomheden endnu ikke har taget nogen i at handle ulovligt med Saxenda, er det noget, som man overvåger nøje.

– Generelt bliver illegal handel med lægemidler taget meget alvorligt af både læge-

middelindustrien og myndighederne. Novo Nordisk rapporterer al viden om illegal handel med vores produkter til Lægemiddelstyrelsen, og nogle sager bliver undersøgt af politiet, siger Thomas de Neergaard, der er global sikkerhedschef i Novo Nordisk.

Der er ingen officielle tal på, hvor mange der handler med Saxenda på det sorte marked. Men alene det, at der findes hjemmesider, der sælger midlet, er selvklaart ikke noget, som Novo Nordisks sikkerhedschef jubler over. Derfor gør Novo også en stor indsats for at forebygge mod problemet.

– Vi samarbejder med både nationalt politi, Europol og Interpol om at overvåge og bekæmpe illegal handel med vores produkter.